

trovníkova zamítnuta a bylo mu uloženo, by nepodal-li sám včas odvolání, ponechal další vedení sporu v druhé a třetí stolici vedlejšímu intervenientu Alexandru princí H-ovi. Usnesení opatrovníckého soudu bylo potvrzeno vrchním zemským soudem i nejvyšším soudem a vešlo v moc práva. Třebas není možno vzhledem k tomu, že usnesení to bylo doručeno teprve dne 23. května 1925, tvrditi, že opatrovník Dr. D. jednal vědomě proti příkazu opatrovníckého soudu, když 17. května projevil nesouhlas s odvoláním, přece se tento jeho projev příčí rozhodnutí opatrovníckého soudu, jenž ho zřídil opatrovníkem, a jemuž podle §u 233 obč. zák. zůstala všechna důležitá rozhodnutí, týkající se jeho chráněnce, vyhražena. Nemůže býti pochybnosti, že za tohoto rozporu není právně rozhodným projev vůle opatrovníkovy, nýbrž usnesení vydané opatrovníckým soudem již před jeho projevem, a to i pro soud procesní. To plyne z ustanovení §§ 1, 6 a 7 c. ř. s., že potřeba zvláštního zmocnění k vedení sporu a jednotlivým procesním úkonům řídí se zákonnými předpisy, totiž předpisy hmotného práva, a že procesní soud jest povinen přihlížeti k nedostatku zákonné plné moci neb potřebného zvláštního svolení k vedení sporu z moci úřední, pečovat o odstranění takových nedostatků, a není-li odstranění možné, zrušiti řízení trpící takovým nedostatkem, jako zmatečné. Vzhledem k těmto předpisům dlužno vykládati ustanovení §u 5 c. ř. s., že předpisy o stranách se vztahují, pokud zákon nerozeznává, také na zákonné zástupce stran, v ten rozum, že jenom ta procesní jednání zákonných zástupců, která se stala v mezích zákonné plné moci neb zvláštních příkazů opatrovníckého soudu, lze pokládati za procesní úkony chráněnce samého, zvláště když tento sám jest pravým pánem rozepře, a opatrovník jest povinen jednati podle zákona a příkazu opatrovníckého soudu. Pro zjištěný rozpor s rozhodnutím opatrovníckého soudu nemůže býti pokládáno prohlášení opatrovníka, že nesouhlasí s podáním odvolání, za platný úkon procesní a platné vzdání se opravných prostředků dle §u 472 c. ř. s. Rozhodnutí odvolacího soudu, jenž vzal přece na ně zřetel a odmítl odvolání vedlejšího intervenienta jako nepřípustné, musilo býti zrušeno, a odvolacímu soudu uloženo, by je jako přípustné vyřídil.

Čís. 5623.

Poskytl-li vymáhající věřitel, jemuž byla původně povolena vnucená správa dlužníkovy nemovitosti a po té, ale dříve nežli byl vnucený správce zaveden, též vnucená dražba téže nemovitosti, na vedení vnucené správy zálohy, jest mu náhradu jich v rozvrhu nejvyššího podání za exekučně prodanou nemovitost příkázati v přednostním pořadí. V knihovním pořadí jest tu pak příkázati i útraty vnucené správy.

(Rozh. ze dne 7. ledna 1926, R I 1068/25.)

Záložně L. byla dne 24. srpna 1923 povolena ku vydobytí pohledávek exekuce vnucenou správou dlužníkových nemovitostí. Dne 26. října 1923 byla též vymáhající věřitelce povolena exekuce vnucenou draž-

bou těchto nemovitostí. Vnucený správce byl zaveden dne 10. prosince 1923 a záložna L. poskytla zálohy na vedení vnucené správy. V dražebním řízení byly nemovitosti dne 22. května 1925 exekučně prodány, vnucená správa byla zrušena dne 2. července 1925. K rozvrhu nejvyššího podání přihlásila záložna L. jednak v přednostním pořadí nárok na náhradu záloh, poskytnutých na vedení vnucené správy, jednak v knihovním pořadí kromě pohledávek s příslušenstvím, jež zde v úvahu nepřichází, též útraty vnucené správy. Soud první stolice nepřiznal náhrady záloh v přednostním pořadí a náhrady útrat vnucené správy v knihovním pořadí. Rekursní soud přikázal náhradu záloh v přednostním pořadí a útraty vnucené správy v knihovním pořadí. Důvody: Z účtu je zřejmo, že zálohy použito na vedení hospodářství, zejména k nákupu krmiva pro dobytek a koně, k nákupu deputátu pro dělníky, k placení jich mzdy, k placení příspěvků nemocenské pokladny, na nákup osiva a jetelového semena, na zaplacení pojistného, daně z obratu, pozemkové daně, na nákup umělého hnojiva, na opravy strojů hospodářských, na výplatu řemeslníků a nákup potřeb pro hospodářství, takže je jasno, že správa ta, ač povolena k vydobytí pohledávek záložny L. vedena byla vlastně ve prospěch prodané nemovitosti a tím i ku prospěchu všech na nejvyšší podání odkázaných osob, neboť, kdyby se nevedla, byla by nemovitost spustla, bylo by se za ni docílilo menšího výtěžku, čímž by utrpěli škodu věřitelé. Šlo tu tedy o výlohy vzešlé udržováním a nutnými opravami nemovitosti a o zálohy dané záložnou L. k prozatímnímu zapravení nákladů těchto, jež dle §u 216 čís. 1 a §u 120 čís. 4 ex. ř. je přikázati v přednostním pořadí (Neumann kom. k §u 216 a 120 ex. ř.); s názorem vysloveným v rozhodnutí nejvyššího soudu z 9./3. 1906 č. 3607 uveř. v Právniku str. 411 roku 1906 nelze souhlasiti, neboť nelze tak úzce vykládati slova v §u 216 čís. 1 ex. ř. »zu Gunsten der Personen«, že by se musilo jednati o vnucenou správu vedenou ode všech osob odkázaných na nejvyšší podání nebo vedenou ve prospěch jich všech — takového souhlasu by se stěží dalo docílit — nýbrž zde se jedná o vnucenou správu vedenou třeba jen jednou z osob těch, pakli jen zálohy použito na udržování a nutné opravy nemovitosti a výlohy ty staly se za řízení dražebního, tedy od povolení dražby až do příklepu. Proto neprávem nepřikázal soud první stolice zbytek těchto záloh včetně úroků z nich v přednostním pořadí záložně L. a bylo vyhověti v této výši její stížnosti, kdežto ohledně 5876 Kč 42 h, o který převyšuje shora uvedená část peněz jí žádaný (54.345 Kč), zamítavé usnesení soudu první instance potvrditi. Ale kdyby nebylo lze těchto 48.468 Kč 58 h přikázati v pořadí výsadním (přednostním), bylo by je přikázati v pořadí knihovním obou pohledávek záložny L., neboť jedná se tu o výlohy vzniklé vedením exekuce k vydobytí pohledávek těchto § 216 čís. 4 a druhý odstavec ex. ř. Odůvodněnou je i stížnost záložny L., pokud jí jím nebyly přikázány útraty vzešlé jí vymáháním jejich pohledávek vnucenou správou, neboť § 216 odst. 4 ex. ř. nečiní rozdíl, zda útraty ty vzešly vnucenou dražbou, či jinou exekucí, jen musí se jednati o pohledávku knihovně pojištěnou (Neumann kom. k §u 216 ex. ř. str. 621 II. vydání.).

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Dovolací soud souhlasí s rozhodnutím rekursního soudu, odkazuje na jeho správné odůvodnění a dodává k němu vzhledem na vývody dovolacího rekursu toto: Vnucená správa byla sice ve prospěch vymáhající a zároveň knihovní věřitelky záložny L. povolena již 24. srpna 1923 a to pouze ku zajištění její pohledávek 230.000 Kč, avšak zavedení vnučeného správce a předání nemovitosti vnučenému správci stalo se teprve 10. prosince 1923, tedy po té, když téže vymáhající věřitelce povolena byla exekuce nucenou dražbou téže nemovitosti (t. j. 26. října 1923). Tím dala vymáhající věřitelka nepokrytě na jevo, že jí nejde o to, by uspokojena byla z plodů, docílených snad vnučenou správou, nýbrž o to, aby docílila uspokojení z nemovitosti samé. Dlužníci a zároveň knihovní vlastníci podali námitky proti příkazu mandátnímu a učinili také návrh na přerušení dražebního řízení vzhledem na vyrovnávací řízení nimi navržené, docílili takto značného odkladu dražebního řízení a není vinou vymáhající věřitelky, že se dražební řízení protáhlo a vnučená správa trvala déle. Účelem jejím bylo zřejmě zabezpečiti předmět dražby před možnou devastací a tím uchrániti netoliko vymáhající věřitelku, nýbrž i ostatní na nejvyšší podání odkázané osoby před možnou ztrátou, takže o jednostranném prospěchu vymáhající věřitelky záložny L. nebylo řeči. Nelze také přehlédnouti, že vnučená správa byla povolena také jiným osobám, z nichž se žádná neodhodlala k poskytnutí záloh na vedení vnučené správy, ačkoliv prospěch z vedené vnučené správy, aspoň zhoršení podstaty nemovitostí zabraňující, připadl také jim, jakož i také ostatním osobám na nejvyšší podání odkázaným. Z tohoto stavu věci, zřejmého z exekučních spisů o vnučené správě plyne, že správa byla vedena za dražebního řízení pro osoby na nejvyšší podání poukázané a že šlo o prospěch celé rozdělované podstaty a všech těchto osob, když vymáhající věřitelka záložna L. umožnila poskytnutím záloh obhospodaření exekučního předmětu až do dražby (22. května 1925), ba i po té až do zrušení správy, která příklepem dle §u 161 ex. ř. přešla v zatímní správu. Jsou zde tudíž veškeré podmínky pro prisouzení oněch záloh (§ 120 čís. 4 ex. ř.) v pořadí přednostním po rozumu §u 216 čís. 1 ex. ř. a jest jen ještě připomenouti, že dovolací rekurs Obecní spořitelny města R. nesměruje proti jednotlivým položkám ze záloh oněch uhrazeným, nýbrž jenom proti celkovému zbytku oněch záloh 48.468 Kč 58 h a není proto třeba pochybovati o tom, že záloh oněch, jak rekursní soud ve shodě se složenými účty správně uvedl také jednotlivě, použito bylo veskrz jen ve prospěch rozdělovací podstaty. Poněvadž však v tomto případě přiznáno bylo zálohám vnučenému správci poskytnutým přednostní právo, není nutno zabývati se otázkou alternativní, zda nepřísluší zálohám těm aspoň pořadí knihovní podle §u 216 č. 4 ex. ř. a stačí jen poukázati na konečný návrh přihlášky záložny L., jakož i na prohlášení jejího právního zástupce při rozvrhování roku, by mohla býti odmítnuta výtka, že rekursní soud překročil zásadu »ne ultra petita partium«. Pokud jde o náklady právního zastupování 1.938 Kč

09 h přiřknuté v pořadí knihovním, neuvedla rekurentka ničeho, co by vyvrátilo správnost názoru rekursního soudu, k němuž bylo by jen dodati, že vnučená správa dle §u 98 ex. ř. jest právě tak jako nucená dražba podle §u 133 a násl. ex. ř. exekucí na nemovité jmění (marg. rubriky k §u 87 ex. ř.) a nelze proto beze všeho v jednotlivém případě odmítnouti souvislost exekučních útrat ze správy s útratami exekuční dražby, neboť obě tyto exekuce směřují k vymožení pohledávky z nemovité věci, jde-li o pohledávku knihovně zajištěnou. Rozhodnutí tohoto nejvyššího soudu č. 4412 se k tomuto případu nehodí, poněvadž se vztahuje na útraty exekuce mobilární.

Čís. 5624.

Soud druhé stolice, k němuž dostala se věc pouze následkem rekursu do výroku o útratách, kdežto rozhodnutí ve věci samé nebylo napadeno, není oprávněn, by sám od sebe vyslovil nepřislušnost a zmatečnost předchozího řízení proto, že věc jest odňata řádným soudům.

(Rozh. ze dne 7. ledna 1926, R I 1097/25.)

Do rozsudku prvního soudu byl podán pouze rekurs co do útratového výroku. Rekursní soud nevyhověl útratovému rekursu, ve věci samé však z moci úřední odmítl žalobu pro nepřípustnost pořadu práva.

Nejvyšší soud zrušil napadené usnesení, pokud jím byla žaloba odmítnuta.

Důvody:

Rozsudkem prvního soudu bylo vyhověno žalobě a uznáno právem, že žalovaný jest povinen, patřící mu zvířata opatřiti tak, by nemohla vstoupiti na žalobcovu pozemnost a nemohla tam způsobiti škody, a nahraditi žalobci škodu 380 Kč s úroky a útratami tam blíže uvedenými. Do rozsudku toho odvolání nebylo podáno žádnou ze stran a rozsudek takto ve věci hlavní nabyl moci práva. Na tom nezměnilo se ničeho tím, že žalovaný do rozhodnutí rozsudku o útratách podal rekurs, k jehož vyřízení nebylo třeba, jak rekursní soud se domnívá, přezkoumati rozsudek také ve věci samé. Rekursní soud nevyhověl rekursu, ale z moci úřední odmítl žalobní žádání, že žalovaný jest povinen, patřící mu zvířata, totiž slepice a jedno prase, opatřiti způsobem uvedeným, a to pro nepřípustnost pořadu práva. Právem poukazuje rekurs, jenž nesprávně jest označen jako rekurs dovolací, na to, že důsledně měl rekursní soud rozhodnutí prvního soudu v této části zrušiti a pak teprve žalobu odmítnouti (§ 477 první odstavec čís. 6 a 478 první odstavec c. ř. s.). Ale rekurent má pravdu i v tom, že rekursní soud k napadenému výroku podle zákona nebyl oprávněn. Podle §u 42 první odstavec j. n. má arci dovolaný soud v každém období řízení vysloviti ihned usnesením svou nepřislušnost a zmatečnost předcházejícího řízení, je-li zahájena právní